

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cursus Theologico-Moralis

Ad usum Tyronum elucubratus, Et in Quotidianis Prælectionibus
Quoad ea, quæ Moralis Theologia disputat De Sacramentis, & Censuris

Viva, Domenico

Patavii, 1723

Art. III. De Præcepto Ecclesiastico annuæ Confessiois.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40650

firma securitas.

Dubium tamen est; Quandonam extra articulum mortis obliget? Alii putant, quod tempore ab Ecclesia determinando; Alii statim post peccatum commissum; Alii quoties periculum est, ne peccator peccati commissi obliviscatur. Equidem cenfeo juxta dicta quaest. 3. art. 1., cum de obligatione contritionis extra mortis articulum, arbitrio prudentis tempus hoc decernendum inspiciendo necessitatem, & opportunitatem, quam habet peccator illud suscipiendi.

Demum praecipuum divinum Confessionis obligat per accidens, tum antequam sumatur Eucharistia; tum etiam in eventu, quo aliter superari moraliter non posset tentatio, aut reincidentia in peccatum.

IV. Sciendum hic, quod ut praecipuum Confessionis in articulo mortis ab omnibus satisfiat, voluit post Constitutionem Innocent. III. Pius V. anno 1566., ut juramentum exigatur a Medicis ante gradum doctoratus, quod monituri sint infirmos, ut confiteantur, & quod non sint illos visitaturi ultra tertium diem, nisi ipsis constet de facta confessione per fidem in scriptis. Et in hac Neapolitana Diocesi transgressio hujus juramenti reservatur sine censura.

Advertendum tamen ex Suar., Sanchez. & aliis relatis a Dian. part. 3. tract. 4. resol. 43. primo, Medicum posse per alios fide dignos infirmum monere. Secundo non teneri ad hanc monitionem, nisi infirmitas sit gravis, vel in principio sit morale periculum, quod fiat gravis. Tertio, non teneri monere, nec deferere infirmum, si nulla sit spes, quod ille sit confessurus, & probabile mortis periculum imminet, si deferatur. Quarto, in usu jam esse, ut medicus non exigat in scriptis fidem confessionis, sed satis sit testis fide dignus: Juramentum

denique servandi hanc constitutionem Pii V. non obligat, nisi ad servandam prout jam usu recepta est.

ARTICULUS III.

De Praecipuum Ecclesiastico annuae Confessionis.

- I. Sub quibus poenis Ecclesia Confessionem quotannis praecipiat?
- II. Num Ecclesia ad Confessionem annuam obliget eos, qui moraliter non deliquerunt?
- III. Num saltem isti praesentare se debeant Parocho?
- IV. Quomodo relate ad hanc obligationem annus computandus sit.
- V. Qui aliquo anno Confessionem omisit, ad quid deinde tenetur?
- VI. An teneatur prevenire, qui praedictam defuturam copiam Confessarii?
- VII. Praecipuum Ecclesiastico Confessionis obligantur etiam Haeretici Excommunicati, Meretrices, Pueri, dummodo sint doli capaces.
- VIII. Impuberes non incurrunt penas latas contra hujus praecipui transgressores.
- IX. Poena ista quanam sint? Et an ipso facto incurrantur? An etiam ab eo, qui sicte confiteatur?
- X. Num teneamur confiteri aut per Interpretem, aut per Scripturam, si aliter non possimus?
- XI. Quibus de causis a Confessione annua excusari possimus?

I. **C**onfessionem singulis annis praecipuum esse ab Ecclesia definit Trident. sess. 14. cap. 5., & can. 8. contra Durand., qui putavit esse consilium, non praecipuum. Quod constat etiam, quia ejus transgressores gravibus poenis puniuntur. Nam *Viventes arcentur ab ingressu Ecclesiae, & morientes carent Ecclesiastica sepultura*, ut habetur in cap. Omnis viri usque

usque sexus : Quamvis istæ pœnæ lætæ contra transgressores præcepti si-
ve Confessionis , siue Communionis
annuæ (ut notat Suar. disp. 35. sect.
8.) non incurruntur ipso facto , sed
post sententiam iudicis quicquid in
contrarium nonnulli putent , docentes
cum Avila 2. p. cap. 2. Sylv. & aliis
censuram incurri ipso facto , quoties
fertur per verbum Imperativi modi ,
quin significetur ministerium Iudicis ,
ut ea pœna infligatur ; puta si dica-
tur : Qui hoc fecerit , excommunicetur .
In diœcesi autem Neapolitana
non solum incurritur ipso facto tale
Interdictum , sed etiam Archiepiscopo
reservatur . Præterea per confessionem
voluntarie nullam , & per communio-
nem Sacrilegam his Ecclesiasticis præ-
ceptis non satisfieri definierunt Alex.
VII. , & Innoc. XI. Esto satisfiat , ut
diximus quæst. 3. art. 3. cum commu-
ni contra Vasq. per Sacramentum Pœ-
nitentiæ , sicut etiam Eucharistiæ , va-
lidum , & informe . Demum quamvis
præceptum Confessionis sit divinum ,
certum tamen est , relate ad circum-
stantiam temporis esse Ecclesiasticum ;
Sicut etiam certum est contra Adrian. ,
præceptum Confessionis annuæ obli-
gare per se , & non per accidens , (pu-
ta ratione Eucharistiæ semel in anno
sumendæ) ut constat ex Trident. loc.
citat. Ubi nulla Eucharistiæ sit men-
tio .

II. Quaritur nunc primo ; An præ-
cepto Confessionis annuæ teneantur
etiam ii , qui nullius mortalis sunt sibi
consci ?

Respondeo negative cum commu-
nissima sententia contra Bonaventu-
ram Alensem , Riccardum , & alios
antiquos . Patet ex Trident. sess. 14.
cap. 5. , ubi docet , per Ecclesiasticum
præceptum præscribi solum tempus ,
quo præceptum divinum de Confes-
sione tenemur implere ; Atqui præcep-
tum divinum ex eodem Concilio non

Pars VI.

est de venialibus , sed solum de mor-
talibus confitendis ; ergo qui caret
mortali , nullatenus tenetur præcepto
divino , & consequenter etiam Eccle-
siastico Confessionis . Et idem commu-
nius docent Doctores cum Suar. con-
tra Rodriq. , Sanch. aliosque de eo ,
qui lucraturus est jubilæum , vel indul-
gentiam , ad quam lucrandam præscri-
bitur Confessio , & Communio : non
enim imponitur confessio , sicut impo-
nitur eleemosyna , & Communio , sci-
licet tanquam opus injunctum , sed
imponitur eo modo , quo præcipitur
a Christo Domino , ut reconciliativa
cum Deo ; atque adeo qui nullius
mortalis est conscius , non tenetur ad
illam .

III. Utrum autem qui in Pascha-
te non confiteatur ex defectu morta-
lium , debeat se sistere coram Paro-
cho , & illi dicere , se non habere con-
scientiam mortalium ?

Affirmant D. Th. , Scotus , Suar. ,
Henr. , aliique : Sed probabilius puto
cum Vasq. , Lug. , Fagund. , & aliis
apud Leand. , non teneri ex vi præ-
cepti Confessionis , sed solum teneri
ex vi scandali sedandi , si quod occur-
rat ; quia non debet proprius Pastor
cognoscere vultum suæ ovis , nisi in
iudicio Confessionis ; ergo si cessat ob-
ligatio talis iudicii , cessat pariter obli-
gatio comparendi apud proprium Pa-
torem .

Sequitur ex dictis primo , quod qui
præter venialia habet aliquod morta-
le , quod ex justa causa non tenetur
in confessione aperire , neque astrin-
gatur præcepto confessionis , sed satis-
fit , quod contritionem Communioni
præmittat .

Sequitur secundo , quod qui confes-
sus est venialia per annum , oblitus a-
licujus mortalis , quando recordatur
illius , teneatur ante finem anni ad
confessionem ; quia per confessionem
venialium non satisfacit huic præcep-
to :

K

pto: Quod tamen est contra nonnullos apud Dian. part. 4. tract. 4. resol. 206. qui putant satisfecisse.

Sequitur tertio, quod qui confessus est semel in anno, & deinde iterum in mortalia incidit, non teneatur iterum eo anno ad confessionem; quia praecipitur confessio mortalium semel in anno. Ita Lug., Leand., Vasq.: Quod tamen est contra Suar., & alios, qui putant praecipere singulis annis confessionem omnium mortalium, quae eo anno commissa sunt, non vero omnium mortalium, quae ad validam confessionem semel faciendam fateri necesse est. Unde putant teneri iterum ad confessionem eum, qui ante finem anni post primam confessionem iterum labitur in mortale, vel recordatur mortalis obliiti, vel potest deinde, sublato impedimento, confiteri mortale, quod iusta de causa in prima confessione reticuit.

Ex quibus etiam sequitur, quod absolutus a reservatis indirecte in casu necessitatis propter scandalum vitandum, vel communionem urgentem, a non habente potestatem in reservata, teneatur infra annum proprio Praelato iterum confiteri. Et ratio est, quia Ecclesia praecipit, ut quisque semel in anno proprio Sacerdoti confiteatur, ut habetur in cap. *Omnis utriusque sexus*. Nomine autem proprii Sacerdotis venit, qui vel ordinariam, vel delegatam potestatem habet absolvendi poenitentem ab omnibus ejus peccatis; ergo cum absolutus indirecte a reservatis non sit confessus proprio Sacerdoti, tenetur iterum infra annum confiteri.

IV. Quæritur secundo, quomodo computandus sit annus a Januarione ad Januarium juxta Vasq., Becan., Lug.; Dian., An ab uno Paschate ad alterum, ut censent Leand., Suar., Filiuc., Laym.; An vero a die ultimae confessionis, cum Sot., Granad.; An

demum cum aliis a primo peccato mortali, quod post ultimam confessionem commissum est?

Respondeo, probabilem esse sententiam Suar., quod ab uno Paschate ad alterum; quia sic solet a fidelibus communiter computari annus pro implementatione hujus praecipiti: Sed probabilior videtur sententia Vasq., quod a Januario ad Januarium; quia praecipitur in Cap. *Omnis utriusque sexus*, quod semel in anno, non vero semel infra annum, vel duodecimo quoque mense quisque confiteatur; ergo cum annus computari soleat a Januario ad Januarium, probabile est, ut inquit Lug., quod qui hoc anno confessus est primo die Januarii, & anno sequenti confitetur ultimo die Decembris, huic praecipito satisfaciatur; Ello videatur differre confessionem per duos annos: Per accidens tamen obligari posset in Paschate ad confessionem ratione Eucharistiae sumendae.

V. Quæritur tertio; An qui culpabiliter, vel inculpabiliter omisit aliquo anno confessionem mortalium, teneatur ad illam statim in initio anni sequentis, an possit illam usque ad finem sequentis anni differre?

Respondeo, aliquos cum Sylvest. & D. Antonino apud Dian. part. 2. tract. 4. resol. 130. putare, obligationem hanc transacto anno finire; sicut obligatio recitationis officii elapso die cessat: Quod probabile tenet Filiuc. Communis tamen sententia cum Vasq., Suar., aliisque docet oppositum; quia universim terminus praefixus alicui operi, sive ex praecipito, sive ex voto, &c., vel praefigitur ut terminus executionis, ultra quem scilicet non differatur executio; ut si quis voveat ingressum religionis ante finem hujus anni; Vel ut terminus obligationis, ultra quem scilicet nulla sit obligatio, ut cum praecipitur die festo auditio missae. Hoc autem quomodo-

modo discerni possit, explicant Suar. disp. 36. , & Sanch. lib. 4. Summa cap. 14. , dicendo, id colligi ex materia, sine, aliisque circumstantiis voti, vel præcepti. In casu nostro terminus præfixus confessionis est terminus executionis, non obligationis; ut patet, quia præcipitur, quod saltem semel in anno quisque confiteatur, quod est dicere, quod ultra annum non differatur confessio; ergo elapso anno sine confessione tenetur peccator statim initio anni sequentis ad Confessionem; Non secus ac qui omisit restituere, quando debebat, tenetur deinde statim ad restitutionem; ita ut vel sit novum peccatum, quoties de novo, oblata opportunitate confitendi, non confititur, ut docet Bonac. ; vel (ut putant Laym., Leand., Valent.,) augeat prius peccatum, & tanto magis augeat, quanto diutius differt: ut si quis per integrum diem perseveraret in mala voluntate occidendi; unde quando confitetur, satis est, si dicat tempus, quo culpabiliter omisit confiteri.

Confirmatur; tum quia finis Ecclesiæ præcipientis confessionem annuam est tollere infrequentiam Confessionis; tum quia solet ea excommunicare transgressiones hoc præceptum, nec absolvere non præmissa confessione; ergo signum est, Confessionis obligationem elapso anno non desinere: Contra vero, in articulo mortis, si quis omittat confessionem præceptam, non tenetur elapso periculo mortis quamprimum confiteri; (quicquid in contrarium sentiat Henr.) quia præceptum obligat solum pro illo periculo, ut docent communiter cum Leand. quæst. 45.

Utrum autem qui initio anni satisfacit præcepto Confessionis pro elapso anno, eo quod anno elapso ob justam causam non potuerit confiteri, satisfaciat unica confessione præcepto-

triusque anni?

Affirmant Pal., Leand., Con., & alii; Negat vero communis Doctorum sententia cum Suar., Bonac., Becan., Sot., Martin., Navar., aliisque ex D. Th. Ratio affirmantium est; quia vere hoc anno satisfecit obligationi confitendi semel in anno. Ratio negantium est; quia per illam confessionem satisfecit pro obligatione anni præcedentis, & consequenter pro obligatione anni præsentis debet iterum confiteri: Sicuti si quis voveat facere eleemosynam singulis diebus, si uno die omittat illam, tenetur die sequenti ad duas eleemosynas, & post viginti dies ad viginti.

Probabilior tamen, & juxta usum Ecclesiæ videtur sententia affirmativa, quam sequuntur etiam Hurtad., Perez, & alii; dummodo in ea confessione, quæ fit pro anno præterito, aperiantur etiam mortalia præsentis anni. Quod si nullum in ea mortale anni præsentis habeatur, & deinde incidat pœnitens hoc anno in mortale, videtur, quod debeat iterum confiteri eodem anno.

VI. Quæritur quarto; An teneatur in principio anni confiteri, qui prævidet, defuturam sibi deinde opportunitatem, aut obliturum peccata commissa?

Respondeo, certum esse non tene-ri ad præveniendum, ne obliviscatur peccata commissa, ut docent communiter Doctores apud Dian. part. 3. tract. 4. resol. 155. contra Majorem, Medin. Marsil., Nugn. . Ratio est, quia tantum obligamur confiteri peccata, quæ memoriæ occurrunt; quod si teneremur statim confiteri, quando est periculum, ne obliviscamur peccata, sequeretur, quod fideles communiter tenerentur pluries in anno confiteri; quod est contra sensum Ecclesiæ: Contra vero, si sit in fine anni defutura opportunitas confessionis,

nis, tenemur in principio anni currentis praevnire. Et ratio est, quia praecipuum obligat pro toto anno in ea parte anni, in qua possumus. Eodem pacto discurrendum de auditione Sacri; Tenemur enim primo mane audire Sacrum, si deinde sit defutura opportunitas. Idem dicas de Communione, (quae tantum obligat per quindecim dies Paschatis) tenetur pariter die Palmarum communicare, qui deinde non posset.

Circa recitationem officii existimat Henr. lib. 4. cap. 4., & probabile putat Less., & Sanch., quod qui vespere propter febrim, vel aliud impedimentum necessarium non potest recitare vespere, non teneatur illas recitare mane; quia horae canonicae sunt addictae suo tempore determinato, & pro illo tantum tempore obligant, & solum ex privilegio permittitur illarum anticipatio. Quare si impedimentum non est voluntarium, non tenemur ad illarum recitationem; Sicut qui suscipit subdiaconatum hora tertia, non tenetur illo die ad matutinum, & primam.

Alii tamen putant probabilius, quod impeditus recitare vespere suo tempore debeat illas recitare mane; sicut etiam recitare matutinum vespere, qui non potuit mane; quia totus dies assignatur pro recitatione omnium horarum ejus diei, & distributio horarum non pertinet ad substantiam praecipui, sed ad quandam circumstantiam, & ad convenientiam. Quia tamen procul dubio est privilegium posse recitare ante solis occasum matutinum sequentis diei, ideo qui sequenti die non potest illud recitare, non obligatur ad praevniendum.

An autem qui nequit toto anno confiteri, teneatur praevnire in fine anni antecedentis confessionem? & eodem modo, si nequit communicare in quindecim diebus Paschatis, te-

neatur ante illos communicare? Azor. negat; tum quia non est ea praxis Ecclesiae; tum etiam quia qui non potest audire Sacrum die dominico, non tenetur anticipare die Sabbati. Sed Leand., Fagund., Suar., Valsq., & alii communiter affirmant; quia obligatio Confessionis, sicut & communionis non est affixa tempore determinato, sicut est affixa obligatio audiendi Sacrum. Quare sicut non tenetur audire Sacrum die lunae, qui non potuit die dominico, ita nec tenetur praevnire die Sabbati, si habiturus est impedimentum die dominico: Contra vero sicut tenetur anno sequenti confiteri, qui non potuit confiteri intra annum; ita qui praevnit per totum annum impediendum fore, vel navigando, vel ex alio capite, tenetur praevnire anno antecedenti confessionem mortalium post ultimam confessionem commissorum. Idem dicendum de eo, qui habens reservata praevnit, se non habiturum opportunitatem adeundi Superiorem pro absolutione; quia obligamur confiteri semel in anno proprio Sacerdoti, seu confessario habenti potestatem absolventi omnia mortalia commissa; atque adeo habens reservata tenetur directam absolutionem procurare a Superiore.

VIII. Quaeritur quinto; Quinam obligentur praecipuo Confessionis Ecclesiastico?

Respondeo, omnes fideles, seu baptizatos, qui post usum rationis mortalia commiserunt, a quibus non sint directe absoluti, hoc praecipuo obligari, ut constat ex Cap. *Omnis utriusque sexus*: Infideles vero, qui Baptismum non susceperunt, cum non sint subditi Ecclesiae, non obligantur.

Summus Pontifex eo praecipuo obligatur, non per vim coactivam, ita ut teneatur subire poenas debitas transgressoribus; cum legislatores non

teneantur vi coactiva suas leges servare; sed per vim directivam; cum ex vi legis naturalis teneatur caput membrum se conformare ad bonum regimen, & directionem illorum, ut communiter docent Doctores in tractatu de Legibus. Ratio est, quia Princeps cum non sit sibi subditus, non potest se ipsum obligare, sed ex conditione Principis provenit, ut jus naturale dicat, Principem debere pati legem, quam ipse suis subditis imponit, *leg. 1. ff. quod quisque juris, & cap. Cum omnes de Constitutionibus*. Quod tamen intelligendum, si ratio legis æque in utrisque locum habeat; Unde Princeps non potest pro arbitrio se suis legibus eximere, sed tantum justa de causa; aliter peccabit. Notant etiam Doctores cum Lessl., & Pal., quod si Princeps sine justa causa uno, vel altero actu contra suam legem faceret, non peccaret mortaliter, si scandalum abesset; quia cum non teneatur ea lege, nisi quia debet caput suis membris se conformare, non videtur gravis deordinatio, quod, si absit scandalum, in uno, vel altero actu, se suis subditis non conformet: Unde si Pontifex aliquando differret tempus ad implendam confessionem a Christo Domino præceptam, verbi gratia per annum cum dimidio, seculo scandalo, non peccaret mortaliter: At subditi, etiam seculo scandalo, tenentur legibus Superioris; Unde damnata est ab Innoc. XI. propositio 52. dicens: *Præceptum servandi festa non obligat sub mortali, seposito scandalo, si adsit contempus*.

Hæretici, utpote Ecclesiæ subditi, & baptizati sine dubio obligantur ad annuam confessionem; præsertim quia tale præceptum est quoad substantiam divinum, & solum quoad circumstantiam temporis Ecclesiasticum. Excommunicati tenentur tollere vinculum excommunicationis, ut huic

præcepto satisfaciant. Ita Laym., licet multi contrarium sentiant cum Dian. part. 11. tract. 7. resol. 14.

Meretrices, & publici peccatores etiam ad Confessionem annuam tenentur; sicut hæretici. Neque obstat, quod hoc præceptum ob eorum perveraciam sit illis in perniciem, & destructionem, non in ædificationem. Nam, ut aliquod præceptum sit rationabile, & ad ædificationem, satis est, si sit utile toti communitati, licet noceat alicui ob suam perversitatem. Probabile tamen est, quod nonnulli docent cum Vivald., Rodriq. & aliis apud Fagund. 2. pr. lib. p. cap. 4. meretrices non incurrere poenas latas contra transgressores talis præcepti; tum quia nunquam solent denunciari, etiamli per multos annos non confiteantur; tum etiam quia earum miserimus status ab Ecclesia permittitur ad vitanda majora damna; non diceretur autem permitti, si ab Ecclesia punirentur poena maxima excommunicationis.

Demum pueri obligantur ad annuam confessionem, quando habent usum rationis, suntque doli, & peccati capaces; seu cum cor incipit malefacti pudere: Quod constat ex verbis citati Capituli dicentis: *Cum ad annum discretionis pervenerint*: Anni autem discretionis communiter tam in masculis, quam in feminis incipiunt anno septimo, atque adeo multo ante pubertatem, quæ fere habetur anno 14. a masculis, & 12. a feminis. Et sane præceptum confessionis, cum sit divinum, obligat omnes peccati mortalis capaces; Cum ergo post septennium soleant esse capaces peccati mortalis pueri, etiam post septennium obligantur ad Confessionem præceptam a Deo, & consequenter etiam ad confessionem annuam determinatam ab Ecclesia; sicut etiam tenentur audire missam, & absti-

abstinere a carnibus: Quicquid contradicant Sot., & Henr.

Neque dicas, pueros non obligari præcepto communionis post septennium; ergo neque præcepto Confessionis.

Nam Ecclesia in dicto capite excludit a Præcepto Communionis pueros per ea verba, *Nisi ex consilio Confessoris duxerit differendam*. Est autem prudenter consuetudine introductum, ut a Communionem ablineant pueri, quousque sciant Eucharisticum cibum a pane distinguere, & Dominum in eo delitescens venerari, ac plene cognoscant tanti Sacramenti dignitatem: Præsertim quia Communio non est adeo salutis necessaria, sicut confessio.

VIII. Concedo tamen, quod pœnæ contra transgressores hujus præcepti non incurrantur ab impuberibus; quia, ut communiter Doctores docent, cum Fagund., Sanch. & aliis, lex Ecclesiastica universim non punit centuriam, nisi adultos, quoties non comprehendit expressè pueros; ut videntur a Trident. sess. 25. de Regularibus cap. 5. comprehendi expressè, dum prohibetur illis ingressus intra septa Monasterii sub pœna excommunicationis. Immo Palud., Graff., & Bellochius volunt, pueros ante pubertatem nec subiacere reservationi casuum: Quod quamvis alii negent, verum tamen est relate ad Dioccesim Neapolitanam, ut constat ex tabella casuum exposita, in qua impuberes excipiuntur.

Si dubium sit, An post septennium pueri habeant usum rationis? tenentur confiteri mortalia, illisque dari debet sub conditione absolutio, ut docent Perez, Ledesm., & Sanch.; quia cum communiter contingat usus rationis post septennium, præsumitur rationabiliter usus rationis adesse; secus vero ante septennium; licet

in articulo mortis debeat etiam illis impertiri absolutio sub conditione in dubio usus rationis. Et si certo constet de usu rationis ante septennium, certo tenentur præcepto confessionis annuæ, quamvis non in foro externo.

IX. Quæritur sexto; Quibus pœnis subjaceant transgressores hujus præcepti Ecclesiastici?

Respondeo, in cap. *Omnis utriusque sexus* duas pœnas imponi omnibus Confessionem annuam, & Communionem, vel omitenti alteram ex his, ut communiter Doctores docent cum Suar., videlicet in vita arceri ab ingressu Ecclesiæ, & in morte privari Ecclesiastica sepultura; quæ pœnæ, ut supra diximus numero primo, non incurruntur ipso facto, sed post sententiam judicis, juxta communiorem cum Suario; unde debet talis transgressio in judicio probari. Præter has pœnas, tollit Episcopi ex consuetudine, seu per Constitutiones Synodales injungere pœnam excommunicationis ipso facto incurrendam. Et quamvis Durand. putet, hujusmodi excommunicationem non incurri ipso facto, si delictum sit occultum, quod probari non possit; At communissima, & vera sententia docet oppositum; Sicut enim hæresis externa, licet occulta, quæ probari non possit in judicio, subest jurisdictioni Ecclesiæ; ita etiam transgressio hujus præcepti, quamvis occulta; cum satis sit, quod sit peccatum externum: Præterquam quod potest facile talis omissio probari; Primo si constet, a nullo Confessario habuisse schedulam; Secundo si publice, & continue permaneat homo in peccato cum scandalo, ut in concubinato, inimicitia, &c.

Majus dubium est, An incurrat hanc excommunicationem, qui fidei confitetur; siquidem in tali casu pec-

catum est solum internum, & Ecclesia non iudicat de internis.

Negant Granad., Navar., Henriq. apud Perez. Sed communius cum Suar., & Fagund. affirmant; quia potest Ecclesia punire exteriorem actionem propter interiorem defectum, quatenus malitia redundat in exteriorem actum, qui proinde dicitur malus; Exempli gratia, potest Ecclesia præcipere Sacerdoti sub pœna excommunicationis ipso facto, ut baptizet puerum in articulo mortis constitutum, in quo casu si Sacerdos faceret exterius omnia, sine tamen intentione conferendi Sacramentum Baptismi, procul dubio incurreret pœnam excommunicationis. Idem prorsus accidit in casu nostro.

Confirmatur, quia si præcipiatur jejunium sub pœna excommunicationis ipso facto, & Petrus falso dicat, se non teneri ad jejunium propter virium imbecillitatem, & frangat jejunium, certe excommunicationem incurrit; quamvis probari non possit in foro externo malitia actus interni, quæ reddit malam actionem exteriorem, circa quam cadit prohibitio; ergo in casu nostro licet probari nequeat defectus interior in eo, qui fiste confitetur, vere potest in illum cadere pœna excommunicationis propter externam Confessionem malam ex malitia actus interni. Similiter, ut bene notavit Sanch. lib. 2. cap. 8. num. 26., si quis animo hæretico ita verba componat, vel amphibologice eis utatur, ut possit subterfugere, est verus hæreticus exterior, atque adeo censuras hæreticorum incurrit, quia illa fictio non minuit culpam, sed per accidens occultat. Hinc itaque confixa est jure merito ab Alex. VII. thesis 14. dicens: *Qui facit confessionem voluntarie nullam, satisfacit præcepto Ecclesie; cum autem tali præcepto non satisfaciat,*

jure merito ab Ecclesia puniri potest.

X. Quæritur ultimo; an teneamur confiteri per interpretem, si aliter non possumus?

Respondeo cum Suar. tom. 4. in 3. part. disp. 36. sect. 6., neque præcepto Ecclesiastico, neque divino extra articulum mortis teneri nos ad confessionem per interpretem; secus vero in articulo mortis, si dubium sit de contritione, quod est facillimum dubitare: Quamvis satis sit in tali casu solum confiteri mortalia minoris ruboris, immo sola venialia, addendo, quod se accuset de omnibus mortalibus, ut sic saltem indirecte per Sacramentum omnia absolvantur. Ratio autem est, tum quia in Cap. *Omnis utriusque sexus* habentur hæc verba: *Teneatur solus confiteri sua peccata proprio Sacerdoti*: Si autem per interpretem, jam non solus confitetur: Tum etiam quia præceptum Ecclesiasticum non obligat cum tanto onere; Præceptum vero divinum Confessionis videtur in articulo mortis, si dubium sit de contritione, excusare ab integritate materiali, quando non nisi per Interpretem cum magno rubore possumus confiteri. Ita Leand., Ægidius, alique contra nonnullos, qui censent, debere nos integre confiteri per interpretem ex præcepto divino.

Quid, si aliter non possit aliquis confiteri, quam per scripturam?

Respondeo, multos Doctores cum Dian., Valent., Filliuc. hunc deobligare; quia exponeret se periculo amittendi scriptum; & quia posset eo tamquam publico instrumento abuti Confessor ad infamiam pœnitentis. Verum communiter cum Suar. Doctores hunc obligant peccata scribere, & tradere confessario præsentem petendo absolutionem; quia periculum infamationis est valde remotum,

&

& potest huic periculo occurri, si mutus vel in una papyro scribat peccata, & in altera numerum, vel indicet in libro aliquo peccata, quæ commisit, addendo numerum illorum gestibus, &c. Quod si mutus ne per scripturam quidem possit confiteri, tenetur confiteri per signa, etiamsi confessarius per huiusmodi signa nullum peccatum in specie intelligere possit, nec alius confessor adsit, qui ea melius intelligat. An autem possit huiusmodi mutus extra tempus præcepti sic confiteri? Affirmat probabiliter Leand. quæst. 19. quia si valide potest absolvi semel in anno, ut omnes fatentur, æquum non est, ut tamdiu cogatur carere gratia Sacramentali sine propria culpa.

Ex dictis habes, Pœnitentem ab hoc præcepto excusari solum, quando datur impossibilitas, vel physica, ut si nequeat haberi confessarius; vel moralis, ut si non possit confiteri sine gravi periculo infamationis, aut alterius gravis damni: Sicut enim hæc excusant ab integritate materiali confessionis; ita excusant simpliciter a confessione, quando oritur periculum ab ipsa confessione: Ubi etiam advertendum, periculum infamiæ, quod a confessione excusat, debere esse ipsi confessioni extrinsecum; etenim incommoda confessioni intrinseca non deobligant, ut quod Confessarius, qui habebat pœnitentem pro timorato, deinde habeat illum pro magno peccatore, aut quod nimium erubescat, &c.; Aliter solum publici peccatores, & impudentes tenerentur confiteri.

ARTICULUS IV.

De quidditate, & conditionibus Confessionis Sacramentalis.

- I. *Quid veniat nomine Confessionis, quæ præcipitur?*
- II. *Num possit pœnitens confiteri exhibendo papyrum, in qua scripta sint omnia peccata commissa?*
- III. *Sexdecim conditiones ab antiquis Theologis requiruntur, ut quis a peccato confiteatur.*
- IV. *Quodnam mendacium in confessione prolatum sit mortale?*
- V. *Num sit mortale, unum individuum peccati fateri pro alio eiusdem speciei?*

I. **E**xplicatis præceptis ad confessionem pertinentibus, oportet ejus naturam, & qualitates explicare.

Quæritur itaque primo; quænam sit confessio Sacramentalis præcepta?

Respondeo, ex D. Th. & aliis communiter esse *Legitimam accusationem propriorum peccatorum coram sacerdote habente jurisdictionem, ad illorum veniam virtute clavium obtinendam per absolutionem*. Brevius confessio definitur, *Accusatio de propriis peccatis*. Unde patet, non satis esse peccatorum narrationem, licet possit aliquis, postquam historice sua peccata narravit, de illis in confuso se accusare in ordine ad absolutionem Sacramentalem.

Ex hoc autem quod accusatio ista fieri debeat homini confessario, sequitur, quod debeat fieri signis sensibilibus, & ex consuetudine Ecclesie graviter obligante fieri debet voce per se loquendo; unde verificetur illud Apostoli, *Ore sit confessio ad salutem*. & ideo Florentinum vocat illam, *Oris confessionem*.

Di.